

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autorka práce: Ester Eliška Javornická

Název práce: Smysluplnost života navzdory tělesnému postižení

Studentka zvolila téma dotýkající se psychologické problematiky zdravotně postižených a zaměřila se na otázky smysluplnosti života, které si zpravidla začínají lidé klást v konfrontaci s nejrůznějšími omezeními, stresy, frustracemi a nevyužitými možnostmi. Studentka bakalářskou práci navázala na svou práci absolventskou, využila prakticky velmi cenné a obohacující kapitoly ze své původní práce a práci rozšířila o podnětnou výzkumnou část, která na základě podrobné analýzy výzkumných dat nastoluje nečekané otázky a zajímavé souvislosti. Obdobně jako absolventská práce i práce bakalářská vytváří jakési přemostění mezi odborně pojatou problematikou a obyčejnými příběhy postižených lidí. Studentka se předložené tematice věnuje dlouhodobě po dobu celého studia, ke zpracování práce přistupovala velmi zodpovědně, poctivě a s patřičnou pokorou, kterou si vybrané téma žádá.

V teoretické části čerpá studentka z celé řady literárních zdrojů, stanoviska odborných autorit vyvažuje vhodně zvolenými populárně – naučnými zdroji, čímž práci dodala pravdivý a lidský rozměr. Studentka prokázala schopnost kriticky pracovat s literaturou, nebojí se polemiky i s uznávanými autoritami. V teoretické části věnuje více prostoru problematice času v životě člověka handicapovaného, menší pozornost věnuje nastolení existenciální otázky po smyslu života. Třebaže obě témata spolu úzce souvisí a vzájemně se doplňují, přechody mezi jednotlivými kapitolami v teoretické části působí místy méně plynule. Limitujícím faktorem zde ale byla pravděpodobně délka teoretické části práce.

Praktická část je metodologicky bohatá, kromě konkrétní testové metody, která se velmi odvázně snaží psychometricky uchopit existenciální otázku, využila studentka i cenných rozhovorů s postiženými jedinci i metody pozorování života lidí s postižením v podmínkách jejich každodenního života. Studentka předkládá velmi podrobnou analýzu výzkumného šetření včetně velmi přehledně a podrobně zpracovaných grafů, které napomáhají porozumění dané problematice. Výsledky pak ilustruje výstižnými zlomky z výpovědí respondentů. S velkou odvahou se pouští do interpretace mnohdy kontroverzních výsledků šetření i velmi citlivé otázky duchovního vyrovnání se se smysluplností vlastní existence u lidí s křesťanskou vírou. V tomto směru nastavuje čtenáři zrcadlo a vyzývá ho ke konfrontaci s vlastním hodnotovým systémem. V závěru pak propojuje závěry svého výzkumného šetření s hlavními tezemi Frankovy teorie, čímž práci vhodně teoreticky zakotvuje.

Práce má logické a přehledné členění, část teoretická i praktická je vyvážená, velmi čtivě a zajímavě jsou koncipovány jednotlivé přílohy. Pouze na str. 38 – str. 39 chybí logická návaznost uvedených myšlenek.

Studentka opět zvolila svůj typický esejistický styl, propojuje svůj osobní vhled s teologickou reflexí a částečně i s beletristickým žánrem. Tentokrát však své argumenty a myšlenky částečně podložila výzkumným šetřením, čímž práce více nabyla charakteru odborného textu. Velmi cenný je fakt, že autorka nutí čtenáře k poměrně hluboké a naléhavé

osobní reflexi , vyvolává v čtenáři mnoho osobních konfrontačních otázek a inspiruje ho k hlubšímu zamyšlení nad vlastním životem.

Studentka jednoznačně naplnila záměr, který si v úvodu práce stanovila. Za velmi cennou a pro pastorační prakticky využitelnou lze považovat kapitolu IV. v praktické části, kde studentka vymezuje zásady, jak k lidem s tělesným postižením přistupovat a tím jim usnadnit jejich integraci do majoritní společnosti zdravých jedinců. Teologicky je téma dle mého názoru vhodně zakotveno, pomineme-li teologii jako vědeckou disciplínu a upřednostníme praktické pojetí víry.

Po formální stránce je práce pečlivě vypracována včetně četného poznámkového aparátu a zřetelného odlišení citací. Text je psán srozumitelnou formou a díky typickému rukopisu autorky je i velmi čtivým. Rovněž grafická úprava práce je plně vyhovující.

Bakalářská práce Ester Elišky Javornické splňuje požadavky na bakalářskou práci dle mého posouzení v plné míře. Zvolené téma je z hlediska pastorační práce velmi užitečné a přínosné , je zpracováno originálně, s velkým podílem invence, tvořivosti a poctivé osobní reflexe daného problému, práce odráží vyzrálou postoj studentky i její schopnost empatie do vnitřního světa zdravotně postižených lidí. Doporučuji, aby byla práce přijata k obhajobě a navrhuji klasifikaci v ý t e ě (A).

Možné otázky k obhajobě:

1. Lze ze závěrů bakalářské práce vyvodit, jaké postoje zaujímají naopak postižení lidé ke zdravým ?
2. Lze na základě výsledků výzkumného šetření najít rozdíly ve vnímané smysluplnosti a naplnění smyslu v životě u mužů a u žen?
3. V rámci obhajoby práce okomentujte závěry odd. III Logo – testu.
4. Uveďte zásady pastoračního přístupu k jedincům s nenaplněným smyslem a vymezte je vůči logoterapeutickým intervencím.

Dne 10. srpna 2009

Vypracovala:

PhDr. Pavla Cimlerová
vedoucí práce